

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Cada dia treballem en profit nostre. Es deure nostre també treballar cada dia per la societat. Ja ho fem?

Redacció i Administració: Viladomat, 108 (Impremia)
Apartat de Correus, 757 - BARCELONA

El Problema de l'organització obrera a Catalunya

SENSE ESCARMENT

L'experiència no serveix per res

En el primer número de "Vida Sindical" i a manera d'allocució, alguns companys respectables, antics militants de la C. N. del T., anuncien llurs propòsits de legalitzar el més aviat possible l'esmentada Confederació, i obrir els sindicats de Barcelona i d'arreu d'Espanya, per a anar a reorganitzar els seus efectius.

Fins aquí no hi ha res de particular; car la realització d'aquests propòsits es de molt temps esperada per gran nombre de treballadors.

Però, un dels extrems que especifiquen els propòsits dels firmants, diu textualment: "Respeto y cumplimiento de los acuerdos recaídos en el Congreso celebrado en Madrid en el Teatro de la Comedia, y en la Asamblea posterior de Zaragoza, en su contenido ideológico."

Això és verament formidable, car en el Congrés anomenat de la Comedia s'acordà que la finalitat de la C. N. del T. seria el COMUNISME LLIBERTARI.

En què quedem? La Confederació Nacional del Treball té d'ésser, o no té d'ésser anarquista?

Després d'haver llegit el follet d'en Peiró, "Trayectoria de la Confederación Nacional del Trabajo" i altres articles del mateix i d'altres companys, a "S. O.", creiem innecessari de fer aquesta pregunta, per tal com que declaraven SINCERAMENT la injustícia que representava l'imposar una ideologia determinada a tota una multitud obrera entre la qual s'hi manifesten diverses creències i ideologies.

Però, malgrat la declaració que fan els firmants de l'allocució, de pretendre que la C. N. del T. sigui l'organisme que representi veritablement A TOTS ELS SINDICATS OBRERS ESCAMPATS PEL PAIS, entenen que, aquests sindicats deuen desenrotllar-se baix les normes llibertàries. Després de tant com s'ha parlat d'experiències rebudes i de rectificacions a fer, aquestes contradiccions serien una cosa força humorística, si en el fons no hi traspués el principi de desorientació; veritable origen dels mals passats, dels presents, i probablement dels futurs.

Llegint el primer número de "Vida Sindical" hom veu evidències aquestes contradiccions desconcertants en paràgrafs com aquests: "La Confederación Nacional del Trabajo no fué nunca un organismo de clase, o mejor dicho, de la clase obrera; sino el patrimonio de una escuela: de la escuela anarquista."

Cal fer present que, alguns redactors de "Vida Sindical" fa poc DECLARAVEN QUE ELS ANARQUISTES NO TINGUEREN PART NI PART AMB ELS ERRORS SOFERTS PER LA ORGANITZACIO OBRERA. En el mateix article frontal de "V. S." llegim aquest altre paràgraf que també és sorprenent: "Predominaba la abstracción. Y sólo por este predominio de la abstracción sobre la realidad económica y sindical, se ha podido llegar a hacer sinónimo el concepto de organización obrera, del concepto de organización ideológica. Se impone, pues, un restablecimiento o instauración de la independencia sindical. No por la abstención de los elementos ideológicos, sino por las rectificaciones que estos habrán de aceptar a fin de no ser sus actividades un atentado permanente a los derechos sindicales."

I per evitar aquests atemptats als drets sindicals, i defensar la independència de l'organització obrera contra els elements anarquistes, la millor solució és posar altra vegada la C. N. del T. en llurs mans?

Es cert, que els firmants de l'allocució, en fixar les normes que han de caracteritzar la nova organització, donen a aquestes un caràcter d'interinitat "fins a la celebració d'un Congrés que determini

definitivament sobre la estructura orgànica dels sindicats, i la orientació a seguir".

Però, per aquesta mateixa raó entenem que els sindicats deuen organitzar-se amb la més absoluta independència, per a poder presentar-se a un Congrés com a veritables organismes de classe; d'altra manera corren el perill d'assistir-hi essent altra vegada el patrimoni de l'escola anarquista.

Demés, quant de temps no és necessita per a que els sindicats obrers de Catalunya puguin representar veritablement en un Congrés la majoria de l'element obrer? Segurament que el precís per a tornar a desaparèixer, a causa de les eternes discòrdies produïdes per la interpretació dels famosos principis, i sobretot, per la absoluta impossibilitat d'aplicar-los en la recerca de més de vies de solució als variats problemes que ens afecten com a ciutadans i com a consumidors, aspectes que sembla que són completament oblidats de tots.

Els anarquistes, com els comunistes i socialistes, faran molt be en organitzar-se en grups i partits de classe, car en aquest sentit l'obra que podrien realitzar podria ésser gran i profitosa. Pretendre imposar una ideologia determinada a tot un poble obrer que fins està mancat del sentit de germanor colectiva, és una il·lusió massa innocent. Reconstruïm els organismes sindicals; capacitem-nos amb l'estudi dels problemes que reclamen una solució immediata, i cerquem els mitjans per a resoldre'ls. Fem que els sindicats siguin agradables i útils A TOTS ELS OBRERS, amb una obra d'intervenció en els afers econòmics, on hi ressalti la serenitat i intel·ligència. Fem també que siguin una font de cultura que no s'estronqui mai.

Pel que fa referència a lo altre, a lo que molts tenen tanta pressa d'assolir, ja vindrà. Són els homes els qui tenen d'aconseguir-ho, però, primer de tot, cal crear els homes.

VILADOM

L'obrer català i el Socialisme

II

Un altra de les rans, i potser la més forta, que ha fet gairebé impenetrable el socialisme entre els nostres obrers, és que l'obrer català ha volgut tindre la capitalitat revolucionària de la península. S'ha vist, o s'ha cregut, el més potent i el més conscient i no ha volgut deixar-se pendre la direcció, quan menys, dels seus afers propis.

Catalunya és la zona industrial més extensa peninsular. Encara que la indústria catalana no tingui tècnicament aquell grau d'esplendor desitjable, en relació amb les demés regions de l'Estat espanyol, per la quantitat, és la primera. Al costat d'altres contrades de focus industrials, pocs i escampats, sentint l'influència agrària que els envolta, Catalunya, capitanejada per una gran ciutat industrial, plena de ciutats i viles on els obrers fabrils són l'element dominant, cregué que era ella la que devia donar la tònica a l'actuació obrera.

Es compren; l'obrerisme és una flor ciutadana, l'obrerisme és el desig de hegemonia d'una classe que de les seves dissorts i vexacions n'ha fet una doctrina de dret i de justícia per a esmenar-les i necessita per a arribar a la concepció i capacitació d'aquesta

obra, un grau de cultura afinat i sobretot una densitat de descontents que pel nombre els dongui la sensació plena de la seva força. Es la convivència entre els homes el que ha creat la civilització, i llur convivència és la que va creant continuament noves valors civilitzadores...

El nostre obrer intuïa que l'obra de renovació social sols pot ésser empresa per grans multituds a les quals una unitat de treball i d'educació els dongui una unitat de doctrina, i una comunitat d'anhel els transformi en un cos orgànic i disciplinat. Per això ell ha reclamat sempre la capitalitat revolucionària, o quan menys, la direcció espiritual revolucionària. I no podia admetre la regència voluntària d'una altra capital, a la qual acusava del fracàs del moviment revolucionari burgès, que tan el decepcionà.

No sols la direcció obrera ha volgut tindre a l'abast de la seva mà, inclòs la direcció política quan en els darrers temps s'ha llençat a la política. El lerrouxisme, malgrat fos un partit espanyol, la seva gran força la degué a què llur comanament residia a Barcelona. Es la malfiança en els altres i una plena confiança en ell, un orgull del seu poder i de la seva consciència

renovadora. L'obrer nostre ha aconseguit el que no aconseguí la intel·lectualitat burgesa ni la política burgesa nostra, malgrat llurs intents tantes voltes repetits i altres tantes fracassats, exercir una influència decisiva, una hegemonia, sobre la mentalitat peninsular. Cal confessar que la més gran força dominadora i creadora són els nostres obrers.

El socialisme, amb la seva Seu a Madrid, al encarrar-se amb l'orgull i la malfiança catalana tenia que fracassar. Nostre obrer no en volia saber res, era fora del seu tarannà i era ademés la confessió d'una inferioritat que no volia admetre.

Tampoc volia comprendre'l. La concepció espanyola del socialisme no s'armonitzava amb la seva manera d'ésser. El socialisme d'Estat a ultrança, portant un fort regust centralitzador i burocràtic, no era per a ell.

El nostre poble no l'ha estimat gens a la burocràcia; fins ara darrerament, que certs intents han assolit una eficàcia, no ha començat a fer-hi les paus i encara sols nucli molt reduïts i molt apropiats als buròcrates. La gent nostra, perduda de segles la seva capitalitat nacional, esguardà a la burocràcia estatal més com una molèstia que com una necessitat. La burocràcia espanyola, ineficax en un percentatge molt crescut, es presentà als ulls d'ella com una impertinència i una vexació. L'educació purament menestral del nostre poble, per l'absència de l'aristocràcia que l'abandonà i l'oblidà en seguiment de la Cort, li feu veure el buròcrata con un home que li complicava la vida inútilment i li costava quartos a més a més. Es veritat que el buròcrata espanyol ha fet molt pocs esforços per a fer-se estimar, el desgavell que ha portat necessita de tots els lloables propòsits del Directori per a esmenar-los, — així ho manifesten els seus més esforços paladins —.

Un socialisme d'Estat, una burocràcia que controlés àdhuc les més petites necessitats de la vida, on la vida tenia una organització de caserna, no era un argument per a la nostra gent treballadora. I no és que creguem amb el tòpic del nostre individualisme. Pocs pobles senten l'instint d'associació tan arrelat com el nostre; aquí la gent funda societats per a tot, el més — he vist la germandat dels Frederics — petit motiu serveix per a agrupar-los, quin únic lligam era el nom de pila. Es que la nostra gent li plauen les coses vives, no la fredor i la pedanteria del buròcrata, aquesta sensació de inexorabilitat i de misteri amb que es rodeja el buròcrata com complint fins superiors i fora de l'abast dels demés mortals, aquesta concepció matemàtica del món tantes vegades enganyada pel fet biològic.

L'uniformisme i el centralisme del socialista madrileny li era per complet estrany; li parlava un altre llenguatge que tampoc podia ni volia entendre. L'èxit del bakunisme el degué a la doctrina federal que defensava. La C. N. T. ha actuat molts cops com la més grollera de les dictadures

i com la més centralitzadora, però llur cor i fons no s'han descuidat mai de predicar el credo federalista que tan estimat era a nostres obrers.

Aquest federalisme ha estat, potser, un motiu de la disgregació de les forces obreres mantes vegades. Portat fins a l'espasme per l'anarquisme ha estat la causa que la Confederació caigués en mans de grupets insolvents i plens de fulleraca retòrica i filosòfica, que, com deiem en el nostre article anterior, creés escamots de guerrillers i no un exercit. Però això és esmenable, el que potser no és esmenable és aquesta concepció federal de la vida orgànica de l'obrer català.

El seu antiburocratisme i anticentralisme.—sobretot quan el centre no era ell, quin resultat és el mateix perquè tenia llavors llibertat d'acció, que és el que recabava principalment—, l'han apartat del socialisme espanyol. Cal estudiar la manera de fer eficaç un socialisme nostrat, on les seves característiques ètniques siguin admeses i, no sols consentides, sinó afavorides per a que enriqueixi al món d'una nova interpretació i d'una nova tàctica futurista. Aquesta té d'ésser la tasca de la "Unió Socialista de Catalunya". Intentarem estudiar com pot complir-la.

COT DE REDDIS

Els tirans que condemnen, moren; els verdugos que executen, passen; les flames de les fogueres se extingeixen i els callus es refreden i es dissipen; mentre la idea queda en la consciència humana, on no pot oprimir-la cap ceptre; transcendeix de generació en generació i de segle en segle amb major eficàcia a mesura que va més circumdada per l'auriola sublim del martiri.

CASTELAR

Carnet d'un heterodox

ETERN

El Dominador (brutalment). — Creu-me!
El Dominat (difinitivament). — Mai!

A TOTHOM

L'Home.—Tu, pots destruir-me, però no pots, ni que fossis Déu, negar-me.—Quin és el teu poder?—Què pot de veritable el teu poder?

BRAND

El que no vesteix al despullat, es un explotador i un lladregot.

ORIGENES

La llibertat del company Jové

Ara que ja hem pogut abraçar i tenir entre nosaltres a Josep Jové, que per espai d'un any s'ha vist privat de llibertat, i recordant el bon interès dels companys per alleugerir les pesades conseqüències que l'empresonament d'en Jové portava a la seva família, bo és que recordem i agraim a tots aquells qui s'han desvetllat per millorar la seva sort. Referint-nos més concretament a les gestions últimament empreses i que acabaren per obrir-li les portes de la presó, els nostres deures de noblesa i de lleialtat ens obliguen a assenyalar l'intervenció generosa i eficaç del senyor Enlli Junoy.

Quan nosaltres ens acostàrem al senyor Junoy ens limitàrem a presentar tots els caràcters anormals de la situació de Josep Jové, li diguérem que no ens explicàvem les causes que podien motivar-la. El senyor Junoy, esperit obert i comprensiu es va fer càrrec del cas, i sense més estímuls va emprendre pel seu compte la gestió de l'alliberament del nostre amic.

Josep Jové era un home sense culpa, calia només una mica d'atenció per adonar-se'n. El senyor Junoy va prestar aquesta atenció i mogut, sens dubte pels deures d'humanitat, que tenen els homes de cor, va interposar tot el seu ascendent polític per restituir un treballador honorat a la seva família i als seus amics.

En reconèixer aquest gest amplemment generós del senyor Junoy ens afanyem en expressar-li públicament el nostre cordial agraiment.

Llegint la premsa

Diu el diari "El Pla de Bages", de Manresa.

"L'INUTIL DIALEG

Hem seguit atentament la sèrie de assaigs que el pensador castellà, professor de l'Universitat de Madrid, Josep Ortega i Gasset, ha escrit arran de la mort de Maura sobre la política peninsular. Darrerament va publicar un estudi sobre "La autonomia regional", que una alta mentalitat política catalana, Lluís Duran i Ventosa, recollia i comentava des del seu punt d'albir en les columnes de "La Veu de Catalunya". Nosaltres no pensàvem pas dir-hi res, però la nota de "La Nació", que el lector ja coneix en extracte per la nostra secció informativa d'ahir, ens mou a fer-ho per tal d'escatir si és que encara cal entretenir-se en discutir això de la comprensió i de la incomprensió, i si és necessari el diàleg.

Molt bé que Gaziol, el pobre Gaziol s'escarrassi escrivint correspondències a Madrid defensant Catalunya, la seva limitada concepció de Catalunya i patrocini un regionalisme i demani comprensió, una comprensió que el seu contra-opinant—un intel·lectual basc el nom del qual no recordem—li negava. També trobem lògic que l'Ortega i Gasset s'adoni ara que el regionalisme és una solució i demani: "En vez de un sólo Gobierno enorme y abstracto, nueve o diez Gobiernos menores bajo él, con jurisdicción más concreta, que legislen sobre cuestiones próximas y más dominables". El que no comprenem és l'entestament d'algunes intel·ligències catalanes en fer esforços similars. No diu "La Nació" que "una cosa es el llamado "problema ibérico" y otra las tendencias regionalistas que fueron evolucionando hasta el separatismo. De eso, ni hablar, como no sea para combatirlo y extirparlo" Llavors, perquè aquests esforços?

Per a nosaltres no hi ha problema de comprensió, sinó problema de temps. El regionalisme és un mal? Doncs fora regionalisme. Deixeu que les idees es facin madures i llavors hom veurà exactament llur concepció de Pàtria a què respon. Tenim l'íntim convenciment i ho diem lleialment que dintre d'un període més o menys llarg—un quart de segle, per exemple—a Catalunya ja no es parlarà de regionalisme. Tothom conèixerà solament la Pàtria, una i invisible. Perquè, doncs, mantenir diàlegs sobre el regionalisme en decadència. Perquè parlar de comprensió o d'incomprensió?

Aquestes veus honrades que de Castella estant ens parlen ara de regionalisme, mereixen el nostre afecte. Comprenem llur bona voluntat i ja esperàvem que més tard o més aviat la seva intel·ligència faria aqueixa evolució. No obstant, és millor que el diàleg amb els amics castellans sigui sobre altres temes universals. El Directori va condemnar el regionalisme i l'òrgan de l'actual Govern el blasma; deixem-lo morir en pau, doncs, i esperem que l'inútil diàleg d'ara es-

LES NOSTRES ESCOLES

Entre tots els desencerts dels Ajuntaments barcelonins de l'antic règim, alguns d'aquests desencerts massa evidents i altres simplement inven-

devingui amigable conversa de veïns. Nosaltres convenim amb la gent que ara priva que no es pot admetre res més que una sola Nació, una sola Pàtria, i consti que ja fa molt de temps que ho creïem i ho prediquem. Deixem, doncs, que tant sanitosos llevors donguin fruits ubèrrims.

Deia Mirabeau en plena Assemblea Constituent que sols coneixia tres mitjans de viure a la societat: ésser lladre, captai-re o assalariat.

L'homenatge popular a Rosiñol

La festa que diumenge darrer tingué lloc al Park en homenatge al popular artista Santiago Rusiñol revestí caràcters inoblidables. Tot el poble hi era, el nostre verdader poble es sentia joies al volt de la figura tan venerable i tan jove alhora d'aquest home al qual li deu tantes hores d'artística fruïció i d'alegria clara. I es que el poble per produir-se amb entusiasme no necessita estímuls de cap mena quan sent en el fons del seu cor l'objecte de la seva admiració.

Rusiñol davant de l'espectacle de diumenge i aquella multitud vibrant sota un sol radiant i un cel blavíssim segurament que pensaria que mai havia tingut tan a prop els seus mes espontanis devots. Allà no hi havien allò que ell nomena les "forces vives", per això la festa no era una cerimònia de quatre figures brillants i servilment aduladores, sinó un aplec d'amics i de companys que celebraven el geni d'un amic i d'un company, que havia complert la seva missió social de donar als altres els fruits de la seva inspiració i del seu pensament.

Els organitzadors de l'homenatge i particularment els seus iniciadors, companys nostres, que formen l'estol de la joventut socialista catalana, poden estar satisfets de l'èxit. Ells van cridar al poble al volt del mestre i el poble ha acudit a la seva crida; semblava com si cada un de nosaltres amb la seva presència no fes res més que complir un deute de gratitud vers el gran Rusiñol. Demem doncs als nostres amics el que ens hagin proporcionat aquesta bella ocasió de demostrar el nostre afecte, desmentint al que volgués sostenir que el nostre poble no sap honorar als seus artistes.

No pretenim fer una relació de l'acte. Tothom en coneix els detalls per la premsa diària, per tant, ens excusam d'inscriure les belles paraules que Rusiñol pronuncià; no obstant, creiem oportú de reproduir íntegrament el parlament que el company Solà dirigí a l'homenatge, en nom dels obrers catalans.

"Mestre Rusiñol:

Humilment, tal com correspon a la senzillesa dels organitzadors d'aquesta festa, m'aixeco jo, anònim admira-

dor vostre, com els meus companys, a oferir-vos aquest homenatge, plasmació de l'afecte que en la nostra classe gaudiu i la demostració del qual pel vostre ulls podeu esguardar en aquest instant.

Els intel·lectuals, els artistes i els poetes, en nom de la nostra terra us feren present d'un ram de llorer i roure simbòlic de la glòria i la robustesa de la vostra obra, en un homenatge que de temps ha us devíem; i per major satisfacció vostra tingueren la bella pensada de què fos el recés artístic on haveu passat les millors hores de la vostra vida, el que visqués els moments d'emoció intensa de la vostra consagració plena. Però, amic, i permeteu que així us anomenem, vós sabeu que Sitges és lluny d'aquí i més per nosaltres, els obrers, que no podem així com així superar les exigències del viure modest que la nostra situació econòmica ens imposa.

Fou degut a això precisament que dies abans de l'Homenatge, d'un tertúlia de companys que comparteixen el treball amb l'estudi, sorgí la idea d'oferir-vos en un acte senzill i grandiosos alhora el testimoni dels nostres sentiments i de l'admiració que en l'estament popular viu esponerosa per la vostra figura i les vostres obres, figura i obres eternament joves.

I avui que joiosos esguardem la realització de la nostra idea, que veïem com el poble de Barcelona ha respost dignament a la nostra crida, ens plau d'haver acoblat en aquesta festa tots els elements que us estimem i que agermanats per un mateix sentiment i units per una mateixa cordial, són aquí amb l'alta espiritualitat de pallesar-vos llur càlida simpatia.

A la blanca Subur hi havia una selecció dels nostres, aquí hi som tots; tots els que us comprenem i us admirem. Aquí hi teniu els mateixos que allà us honraven i els que no hi podian ésser. Es més, en aquests moments, estem segurs que aquells voluntàriament es posen a segon terme i es confonen amb la multitud que us envolta per donar la màxima significació a aquest homenatge popular. Tots som uns, ja ho veieu, i això ha de dur al més pregon de la vostra

ECOS I COMENTARIS

LITERATURA TRISTA

Quin paladar més dur el del nostre públic, del nostre gros públic. Ara el veïem novament interessat per un succecs repugnant; "el crim del carrer del Bruch".

Arreu del món passa una cosa semblant. Tots els públics tenen aficions semblants. Només cal veure de quina manera els diaris més populars i de més circulació tracten aquestes qüestions més o menys apassionants que deriven de la delinqüència.

Hi han diaris francesos que s'han especialitzat en aquest sentit i realitzen feines perfectes. Amb tot això el públic no s'hi educa, però li agrada molt; li agrada d'una manera instintiva i morbosa. Res més oportú per aconseguir un bon èxit periodístic

que apuntar de dret a la membrana més sensible del lector.

Tot això es lamentable. No obstant, en un país saturat de lectures de totes menes, que hi hagi un important sector de públic que disfruti principalment en lectures d'aquest color no es un mal irreparable. Les tendències d'uns periòdics o d'uns llibres son compensats per les tendències d'altres periòdics i d'altres llibres, i en definitiva el desequilibri no pot ésser massa considerable.

Però, el nostre cas és molt diferent. Aquí on la gent amb prou feines sap llegir, on veïem tants homes tot just sortits de l'analfabetisme, que no els priva, però, de mantenir les seves idees amb aire d'imposició; aquí on la gran massa del públic no s'interessa gens pels problemes del pensament, es un mal molt gros que amb un pretext qualsevol haguem de veure els lectors sumergir-se sense fe en

una literatura tumefacta, sanguinolenta i plena de totes les ruïnes morals i físiques.

Es inútil que diguen que el món no viu de misèries; la gent sent l'atracció de les misèries, de la fatalitat, del misteri i del melodrama.

La nostra mateixa premsa obrera ha derivat per aquest costat. Els seus majors èxits radiquen en els moments que ha sapigut servir ben condimentats aquests plats.

De tota manera cal dir que el que pretingui dotar a la societat d'un sentit constructiu ha de tenir de la vida un concepte més optimista i més clar. Tot el demés son reculades.

LES NOSTRES ESCOLES

Entre tots els desencerts dels Ajuntaments barcelonins de l'antic règim, alguns d'aquests desencerts massa evidents i altres simplement inven-

es continuarà la tradició de les escoles fosques i tristes dels nostres infants.

es continuarà la tradició de les escoles fosques i tristes dels nostres infants.

AVIAT SORTIRA

Carnet de l'heterodox

Per C. de Domènec (Brand)

El nostre valgut company Cristòfor de Domènec s'ha decidit a seleccionar els CARNET DE UN HETORODOX, que amb el pseudònim de Bran ha publicat a les pàgines de JUSTICIA SOCIAL i, junt amb altres carnets inèdits, formarà un elegant i original volum de més de 200 pàgines, que es posarà a la venda pel pròxim mes de març. Es vendrà a un preu popular.

L'obra serà editada per J. SALLARES, de Sabadell.

JUSTICIA SOCIAL, recomana als seus companys lectors l'obra d'En Cristòfor de Domènec, l'aparició de la qual serà en una data pròxima.

ànima una noble satisfacció. De segur que ens enyoràveu quan veieu que la gent humil no hi era en la proporció que vós desitjàveu. Ara, després d'aquest acte popular, podreu restar satisfets de que hagueu reunit amb el vostre nom totes les representacions dels estaments populars. i aquest lloc t'orgosament us ha d'ésser plaent, boci de la nostra estimada ciutat que és de tots i que en més d'una ocasió ha sigut escenari dels esclats de les multitudes.

No us estranyeu, Mestre Rusiñol, de què per l'aspecte extern tots semblen senyors, o millor mitjos senyors. Com no volien que al conjur d'aquesta festa la gent s'endiumengés com en les grans solemnitats. Per a nosaltres avui sou el nostre Patró, patró de les joventuts, de tots els bells ideals i de l'etern bon humor, sou Sant d'unes gestes de les quals tots en portem a dintre el cor un boci ben plaent, i és per això que ens vestim de festa i que celebrem amb tot l'entusiasme aquesta solemnitat.

No hem volgut donar a aquest acte un carter imposant i massa seriós. A vós això no us agrada i a nosaltres tampoc. Ni volem tampoc que esdevingui aquest lloc una tribuna pública on es vessin més o menys seriósment lloances i enaltiments que degingirien de la senzillesa que volem que tingui. Demés, no són les circumstàncies propícies, i si és ben cert que s'esperonaria la nostra ànima amb la paraula càlida dels que posen tota la fe en les seves manifestacions, també ho és que podria interpretar-se amb un sentit equivocac que ens allunyaria involuntàriament del pla en què ens hem situat. Amb la presència dels homes que són avui la més alta encarnació de la nostra espiritualitat en tenim prou. Som al vostre costat i així sols honra a vós i a nosaltres. Per ben pagats, doncs, ens donarem sabent la vostra satisfacció i escoltant dels vostres llavis uns mots d'estímul en el camí que la vida, amb la seva faeciosa quotidianitat, ens ha tractat.

Enyorem, si en aquest acte la presència del qui fou per Catalunya geni creador de sentiments puríssims, d'aquell alt Mestre que amb vós i l'Eglèsia donàreu a la nostra escena i als nostres costums l'essència de la seva vida i que en deixar-nos, sols el consol de la vostra existència i dels qui seuen al costat vostre ens alleugerí de la forta sotragada. Però l'esperit seu és aquí, no en dubteu, ell plana per damunt de nosaltres i amb els braços estesos ens ajunta a tots en un suprema abraçada.

Enyorem també tant com a ell als companys que ni volguent-ho els és donat d'acompanyar-nos en aquest acte, que us estimen com nosaltres mateixos i que amb la pensa i el sentiment s'ajunten a la nostra festa.

Res més, Mestre Rusiñol, podríem dir-vos, estigueu segur i eternament guardeu en el sagrari dels vostres íntims records, que amb l'acte d'avui és tot el poble qui us ret homenatge de gratitud i estima, i per aquest poble que us venera, jo per un sol instant me'n prenc la representació i us prego volgueu estrènyer dintre les vostres mans rústegues però expressives d'un home que, com tots nosaltres, amb el treball viu i amb el cor pensa."

JUSTICIA SOCIAL vol conxirer tots els conflictes del treball per defensar les reivindicacions obreres; vol estar assabentada de totes les injustícies per proclamar els drets de l'home i vol donar a conxirer tots els actes de propaganda i organització que es facin en les diverses localitats.

COMPANYS! ENVIEU-NOS-EN NOTA SIA FETA DE LA MANERA QUE ES VULGUI.

Qualitats que deuen tindre els socialistes

Esser intransigents en tot allò que s'oposi als principis i a la tàctica del partit.

Esser incansables en la propaganda de llurs idees.

Esser enèrgics en la defensa de les mateixes.

Esser estudiosos.

Esser forts davant de tota mena de contratemps i adversitats.

Esser esclaus de les obligacions que contreguin.

Esser conseqüents amb el que prediquin.

Esser actius i diligents en tot el que se'ls confii o es proposin realitzar.

Esser amables amb els companys als qui procurin convèncer.

Esser inflexibles amb els que tractin d'enganyar a la classe obrera.

Esser altius davant les persecucions de la burgesia.

Esser perseverants en la tasca emancipadora.

PABLO IGLESIAS

Gemegar, plorar, resar: tot és igualment covard.

ALFRED DE VIGNY

De la promesa obrera

Copiem de "El Socialista" del dissabte passat aquest article, noblement inspirat, del company A. Barberá.

"EL MAL PEOR

Hace pocas semanas, nuestro fraternal colega "Justicia Social" se lamentaba de la frialdad desesperadora con que son recibidas por la masa obrera de Cataluña y por la clase media las energías y perseverantes campañas que contra la vida cara y la crisis de trabajo ha venido, acertadamente, haciendo "Justicia Social", y decía el compañero autor del trabajo aludido: "Tenemos que crear una opinión que nos escuche y nos siga; no debemos desesperar ni rendirnos, y lo que tenemos que hacer es darnos cuenta de que hay que crear una opinión democrática, que no existe hoy, según vemos."

Esta es la verdad, y por serlo, no sirven casi de nada los esfuerzos gigantes de un puñado de hombres de buena voluntad, que con su talento, puesto al servicio del sentimiento liberal, tratan de señalar al obrero catalán, a todos los productores de Cataluña, los medios que han de emplear para dignificar su vida de ciudadanos. La prédica cae en desierto. No hay opinión; no somos leídos; no son escuchadas las voces sinceras de los compañeros que escriben, y al reconocerlo así tenemos que admitir que el mal peor radica en esto.

¿Qué medio hay para vivificar y desterrar para siempre este estado de anquilosamiento? El pueblo catalán es tal vez uno de los pueblos más apasionados de Europa. Nuestras multitudes son tan impulsivas y sentimentales que, por poco contenido democrático que vean en una doctrina y en los hombres que la propagan, arde fácilmente su alma colectiva, y, sin embargo, cuando se les habla en socialista parece que no tienen oídos o que no tienen corazón.

¿Por qué sucede esto? Creo firmemente que el mal está en que no se ha hecho una acción tenaz, robusta y continuada, encaminada a crear esa opinión que hoy hallamos de menos. Aquí ha ocurrido lo contrario de lo que precisamos. De todas partes han salido constantemente voces y dardos contra los ideales socialistas. Desde el escritor clerical al extremista de izquierda, durante años y más años, se ha venido ridiculizando a los hombres dirigentes del Socialismo, haciendo uso de toda clase de argumentos, más o menos nobles, y esta labor de negación, que ha durado lustros, no ha pasado baldamente sobre nuestras multitudes: se dirá que no se ha combatido mucho a las ideas, sino a los

hombres, y no debemos olvidar que se ha hecho conjuntamente, y que cuando se combate públicamente a un hombre representativo de un partido se hace más daño al partido que al hombre; el hombre se va y las ideas quedan, y cuando la duda y la ironía han envuelto a los dos, quien recoge la herencia de frialdad y de desconfianza es la idea, aunque la encarnen después hombres de pureza acrisolada.

Precisa, pues, que rectifiquemos; el camino a seguir es, ante todo, el de propagar y defender los ideales socialistas. Con criterios hermanados, aun estando dispersos, podemos en poco tiempo hacer una labor gigante. Cada vez que la vida me depara el goce de conversar y fraternizar con camaradas de algún grupo socialista diferente del grupo al cual estoy afiliado, hallo tan pequeña la razón de no estar unidos, que me hace esperar días de aproximaciones prometedoras de triunfos.

Cada día nos trae algo de vida nueva; no queremos ser tradicionalistas ni conservadores de moldes viejos. Afortunadamente para nuestros ideales de libertad se va notando en el ambiente de Cataluña una serie de síntomas que llenan el alma de bellas esperanzas. Compañeros de "Justicia Social": Vuestro número último merece mi felicitación más entusiasta; éste es el camino: propagar el Socialismo en Cataluña; mañana, tal vez, diga "La Publicitat", que viene haciendo una buena labor, y si unos y otros ponemos toda nuestra fe y nuestra honrada voluntad en la obra que nos es común, veremos crecer este estado de opinión que hoy lamentamos no exista, y que solamente se puede crear arrinconando para siempre la labor disolvente y antiidealista, que durante años y más años se ha venido haciendo en Cataluña contra todas las tendencias izquierdistas, llevados del afán de un más allá, que es infantil analizar, porque ante todo, necesitamos poseer el objeto del análisis, que en este caso es la opinión que deseamos formar.

A. BARRERA BLAS

Per causes alienes, ens és impossible inserir la ressenya de la conferència que el company M. Serra i Moret donà en el Casal Català de Buenos Aires.

Esdardenyes EL CIS-NE. Són les que duren més. Exigiu aquesta marca

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura governativa

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

L'obrer que no treballa per la seva emancipació ajuda a fer esclaus als seus propis fills.

Als subscriptors forans:

Advertim a tots els nostres subscriptors que si en vèncer llur subscripció no la renoven oportunament trametent el seu import al **Dr. C. Rofes. - Ciana** els serà cobrada tota una anyada per mitjà de gir, carregant-los, demés, les despeses.

Fulletons de JUSTICIA SOCIAL

H. G. WELLS Esquema de l'Història Universal

(RESUM I FRAGMENTS)

Per C. Rofes

ELS ARIS

Els poemes èpics ens mostren els grecs quan encara no coneixien l'escriptura ni el ferro. Eren nòmades que en trobar viles civilitzades veien ocasió per robar i les hi feien la guerra. Els guerrers primitius de l'Iliada no tenien disciplina; es barallaven com volien; eren guerres individuals les que feien. Empraven els carros tirats per bous i solament utilitzaven els cavalls—que feia poc que havien adoptat—pels carros grossos. Abans de començar la guerra es reunien els vells i els caps de la tribu i designaven un rei sense fixar sos poders. No hi havia lleis i la costum governava.

La vida social dels grecs girava a

l'entorn de llurs caps de pobles. El palau del *chef* era el lloc on tothom anava per celebrar la festa, per sentir els *bards* i per pendre part en els exercis esportius. Els artesans d'aquell temps s'hi reunien també. Entorn del palau s'hi trobaven les estables de bous i cavalls. La gent del poble dormia a qualsevol part de la mateixa manera que ho feia el seguici dels senyors feudals en l'Edat Mitjana i ho fa encara el poble en la India. El règim de la tribu era comunisme patriarcal. Els individus sols posseïen objectes personals. Els boscos i riberes no pertanyien a ningú.

Sembla que les primitives tribus àries no estaven dividides en llars familiars, sinó que formaven una gran família, en la llar de la qual si reunien centenars d'individus. L'Estat era un conjunt de tribus.

En la comunitat india es troben encara aquestes grans famílies humanes. Allí, tots els que estan sans han de treballar i portar llurs guanys a la comunitat dels que en participen les persones febles; tothom rep el mateix tracte i tots s'anomenen germans.

S'estalvia el calçat i els vestits els que es trasmeten de vegades d'una generació a una altre. Cada gran fami-

lia té un sacerdot que coneix els ritus i viu molt sobriament. Les cases que tenen servei el consideren com si fossin fills propis, i les famílies que tenen preceptor fan que aquest ensenyi també als altres nois del poble. Els nens de les castes inferiors són admesos gratuïtament a les classes.

Aquesta germanor és també pels forasters. Constitueix un deure pel cap de família oferir un àpat a tot *estranger* que es presenta abans del mitg dia.

Costums semblants es segueixen a la Xina i l'Extrem Orient.

ELS POBLES HELENS

Els helens a qui nosaltres coneixem ordinàriament en nom de grecs, es varen estendre a més de la Grècia per les isles del mar Egeu, les costes del mar Negre, l'Àsia Menor i el S. d'Itàlia. Ja a l'any 735 a de J. C. començaren a colonitzar Sicília on degueren competir amb els cartaginesos. Així mateix fundaren la vila de Marsella en el lloc de una antiga colònia fenícia. I a nostra Catalunya desenvoluparen una valuosa civilització de la que queden restes a Ampuries i en molts altres indrets.

En rigor els grecs no fundaren una civilització com les que creixeren

prop del Nil o en la Messopotàmia. Els grecs, barbres, trobaren ja una civilització amb ses ciutats, agricultura i quins habitants sabien ja escriure. Els grecs destruïren una civilització (recordem el que hem dit de Creta) i sobre les ruïnes en bastiren una altra. Per això no passen per la fase Estat-temple. Per ells el temple al començament era un adornament, i les muralles una cosa superflua pel temps de pau, per quin motiu s'establiren en ciutats obertes.

En alguns llocs com a Esparta els individus vençuts de l'antiga raça esdevingueren esclaus. Els grecs que posseïen les terres els feien treballar i ells es dedicaven al comerç i dirigien les construccions navals. Altres ciutadans lliures pobres es dedicaven a diferents arts mecàniques i alguns remaven a sou a les galeres.

Els sacerdots no tenien a Grècia l'autoritat i prestigi que posseïen a Egipte. Aristotil en sa *Política* els considera com una classe de funcionaris. Tot ciutadà havia de servir com a guerrer en sa joventut, podia esdevenir home d'Estat en sa edat madura i ésser sacerdot a sa vellesa.

Els grecs d'aquella època vers l'any 1000 a de J. C., com la major part

dels orientals, estaven aficionats a consultar als endeviners allò que levien fer. Els oracles que es situaven en general en les trombes dels herois deien interpretar el deure, o paraula dels difunts, com avui es diu, la "voluntat de Déu".

El poble grec a diferència del jueu no tingué profetes, ni conegué un Jehovah que governés el mon. La única semblança que hi pogués haver entre ambdós pobles fóra la sobre-estima d'ells mateixos envers els altres pobles. Recordem que els esclaus i forasters de les ciutats, que moltes vegades formaven la majoria, no eren ciutadans a Grècia, ni gaudien tant de llurs drets. Aquesta distinció encenia en els ciutadans un patriotisme exagerat, a quina cosa contribuïa el confinament en que es veïen subjectes les petites encontrades que cada una formava un estat, degut a les montanyes i canals marítims que fragmenten la Grècia. Aquesta gran divisió en petitíssims estats, alguns dels quals no tenien més de alguns quilòmetres quadrats de terra amb 50 mil habitants, aquesta persistència dels petits estats no es troba en les civilitzacions estudiades de l'Egipte, Sumer, Xina i la India.

Les lletres i les dèries

Notes marginals

Josep Puig i Bosch ha publicat un llibre, mig en prosa mig en vers, titulat "Poema pastoral". Va exornat per Nicolau Raurich.

Es llàstima que En Raurich hagi esmerçat aquest treball per un llibre com "Poema pastoral".

—Mateu Janés i Duran ens acaba de oferir el llibre de poemes "La vida a contrallum". Està molt bé; Mateu Janés i Duran és un bon poeta.

—Josep Maria Junoy cada dia és més genial. Indubtablement, al món no hi pot haver cap escriptor millor que ell; només un talent privilegiat com el seu pot escriure coses sublimes com les que ell fa. Mireu, sinó un "Les idees i les imatges" de la setmana passada. Porta el títol "Encara una falsa apariència", i diu:

"Els bigotis no fan el cavaller,"

Ja està. A veure, quin altre savi que el senyor Junoy pot escriure una cosa així?

—La Biblioteca "Violet" ha publicat una traducció catalana de "Geneva de Bravant", de Schmid, deguda a la ploma mestriosa d'En Joaquim Ruyra. És una traducció magnífica, superior a l'original.

—Al Romea s'ha estrenat la comèdia en dos actes de Lluís Capdevila "La tranquil·litat.—Café". És d'una gran comicitat i les seves escenes estan trobades. L'obra entreté molt, i això és el que volia el seu autor.

—Al Novetats ha debutat el Teatre Eclèctic, el qual ens ofrenarà el primer cicle d'Art Rus. Debuta amb el drama en quatre actes de Leónides Andrieiev "El professor Storityni". Obra molt pessista, en la qual triomfa la vilesa per damunt de la bellesa i la bondat, té els dos primers actes encarrarats de tan cerebrals, però el dos segons són d'una humanitat i força i passió ben rares en el teatre. Excel·lent obra.

Saludem aquest Teatre Eclèctic que ens porta obres magnífiques i humanes, de grans passions, veritables obres de teatre. Creiem que fins ara, llevat del Teatre Intim, a Catalunya —perquè encara que el cicle d'art rus sigui en castellà, s'ha tingut de venir a realitzar-lo a Barcelona—no s'havia fet res tan seriós en qüestió teatral.

—"Chocolat Kiddies", l'espectacle de negres nordamericans que ha actuat a l'Olympia, és un espectacle magnífic i altament artístic. No solament és interessant pel seu exotisme, sinó per l'esperit i el refinament d'aquells artistes color de xocolata. El "jazz-band", sobretot, és una delícia d'art; tots els onze músics del "jazz-band" són uns veritables artistes.

—Arreglades a l'escena lírica per Luis Capdevila, aquest any s'estrenaran en el Teatre Líric les obres de Santiago Rusiñol "L'alegria que passa" i "Pati blau", la primera amb música del Mestre Enric Morera i la segona del Mestre Obradors.

Al Teatre Olympia tenen ganes de estrenar-li "La Mare" en òpera.

—Santiago Rusiñol ha rebut una sollicitació per a que permetés traduir al portuguès dues obres seves. Rusiñol ha donat el permís.

—Tornem a tenir Teatre Líric català. Avui debutarà al Teatre Tivoli, amb l'obra d'Amichatis i Gastó Mantua "La Marieta de l'ull viu", l'obra teatral que tant d'èxit ha obtingut, musicada per Enric Morera

No volem dir res d'aquesta temporada de Teatre Líric. Recordem massa el fracàs de la passada. Tant de bó aquesta fos un èxit!

LA "REVISTA DE CATALUNYA"

S'ha publicat el número de gener d'aquesta revista, orgue capdal del pensament català, contenint el següent sumari:

J. Ferran i Mayoral: "A propòsit de "Jo!" de P. Bertrana". Ferran Soldevila: "El Romanticisme i el començament de la renaixença catalana". Carles Rahola: "Una autobiografia del doctor Diego Ruiz. Pere Sanahuja: "Arnau Mir de Tost". Angel Aguiló: "Aplec de lletres íntimes a Marian Aguiló". F. Valls i Taberner, Pere Bohigues, Antoni Rovira i Virgili: "Els cants de gesta catalans". (Enquesta). "En la mort de Juli Garrreta.—Cròniques catalanes: La Història i l'Erudició, per Ferran Soldevila; "Les Lletres", per Domènec Guansé; "L'Art", per Joan Sacs; "El Teatre", per Prudenci Bertrana. Lletres al Director.—Sagitari.—Nòtules, per Melcior Font.—Els Pobles i els Estats, per A. R. i V.—Periòdics i Revistes.

Lletres al Director

Notes de Sitges

Hi ha entre el ram de pescadors de aquesta costa un malestar gran pel mal que s'està fent per part d'algunes embarcacions que porten motor i pesquen en el tros anomenat "Brut", que és l'alguer on ni crien els peixos.

En aquest mar que des de fa molts d'anys està privat d'anar a l'arrastre, cada dia es sent el soroll de les dites embarcacions que s'emporten la pesca privada i destrueixen les cries que les embarcacions petites miren i respecten.

Donem doncs un crit d'alerta als que estan encarregats de la vigilància per tal que vegin de posar-hi remei i castiguin els incomplidors de la llei; car si no es fa així veurem aviat com els pobres mariners qui no disposen d'altres mitjans més que de la força de llurs braços queden en la més espantosa misèria. Si hom continua pescant així, no fóra res d'estranyar l'aparició d'alguna empresa de les que arriben sempre en el moment propici per enriquir-se sense escrúpols de cap mena.

Pere CURTIADA

Sr. Director de JUSTICIA SOCIAL Present.

Distingit Sr.: Vaig llegir la gazetilla de propaganda del meu llibre "Articles inédits", publicada al vostre setmanari, i ho agraeixo.

He llegit la nota que publiquen en el número 115 relativa a la susdita gazetilla, i ho lamento.

Dec fer-vos avinent pel vostre govern i el del periòdic que dirigiu:

1. Que el meu llibre, segons compromís de l'impressor, devia haver eixit a llum el dia 10, però per causes contràries a la meua voluntat no ha sortit encara; ho farà, però, d'un moment a l'altre.

2. L'administració de les "Edicions "Quatre Coses", de la col·lecció de la qual forma part el meu llibre, va fer el servei de propaganda en aquella data, i per això va enviar-vos (ella, i no pas "el senyor Esclasons" com vosaltres us heveu permès "suposar" amb una lleugeresa excessiva i lamentable), la gazetilla administrativa de propaganda que us heveu servit publicar—igual que a tota l'altre premsa.

3. Que la susdita gazetilla no és res més que el començament d'un article auto-orític dels meus "Articles inédits", el qual veurà la llum en la pàgina literària de "El Dia" de Terrassa.

Ja veieu, doncs, que abans de fer afirmacions gratuïtes cal controlar-les i no pas tirar al dret com he observat que és costum del vostre setmanari.

Pregari-vos que rectifiqueu el tò humilant per mi de la nota publicada en el núm. 115 de JUSTICIA SOCIAL potser seria massa. Ho deixo, però, a la vostra consciència d'escriptor i de socialista...

Maneu i disposeu del vostre afm. ESCLASANS

L'hora del detallment

Examinant la situació de l'obrerisme català, hom reb en aquests moments una profunda impressió de desencoratjament. Enlloc com aquí és tan funesta l'indiferència de les masses.

El Socialisme—doctrina per la que em sento decantat des de que en coneix les seves virtuts—no acaba d'atraure l'interès dels obrers, i el constant esforç dels homes abnegats que de tant temps venen consagrats a propagar els ideals alliberadors no ha assolit encara la deguda eficàcia.

I mentrestant, el pessimisme va envaint-ho tot, i cada dia és major la decadència de la nostra classe.

Quan serà que sabrem redressar-nos per treure'ns del damunt les marques d'esclavatge i ens unirem tots per l'assoliment de les nostres llibertats integrals, socials i ciutadanes?

Emili VILASECA JUVE

ELS QUE AJUDEN A "JUSTICIA SOCIAL"

L. C., 2; P., 2; de Sitges, 10. Aquestes quantitats són les inserides en la correspondència administrativa. V., 6; Amics de Rubí, 11'25; J. P., 1; J. A., 5; R. R., 1; F. i. V., 1; J. R., 3; L. C., 2; M. C., 1; J. M. F., 2.

CORRESPONDÈNCIA ADMINISTRATIVA

Sr. Ballester de Vilanova.—Rebudes 12 ptes. per la vostra subscripció fins el Juny de 1927.

Sr. J. Escarpenter, de Canet de Mar.—Rebudes 16 ptes. per les subscripcions dels Sres. Moll i Marcó. Mercès.

De Sitges, 28 ptes. que es distribuïxen en la següent forma: per a ajudar a JUSTICIA SOCIAL, 10; liquidar paquets fins al núm. 116, 15; per a Roc Guinart, 3.

De Palahí, que ens anuncia que gira, 41 ptes.: 36, per exemplars de J. S. fins dar a J. S., 3; de M. P., 2.

el núm. 116; donatiu de Ll. C., per aju-

Justicia Social
SETMANARI SOCIALISTA
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
Viladomat, 106. (Impremta). BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PRELIS D'ABONAMENT:
Catalunya i Províncies:
Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.
Estranger:
Mig any, 9'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

TREBALLADORS

Nosaltres som la vanguardia. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no podem perdre un minut

Editorial Barcelonesa - Viladomat, 106

LLEGIU

JOAN SANTAMARIA

MA VIDA EN DOINA

(Memòries del Doctor Verdú)

EDICIONS DIANA
Petritxol, 5
BARCELONA

En Modest Palahí

demés de cuidar de la ve da i subscripció de JUSTICIA SOCIAL, admet subscripcions i anuncis a «Bella Terra», «La Novel·la Estrangera», «Lluita», «L'Esport Català», «La Terra», «Acció Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferrocarrils»

Travesia del Carme, 8, 1.
GIRONA

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'apartat de Correus 757.

Preguem als nostres subscriptors per trimestres serveixin renovar llurs subscripcions.

El llibre que tot hom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER JOSEP PLA

EDICIONS DIANA:
PETRITXOL, 5 - BARCELONA

3 PESSETES

Obrers: Organitzeu-vos i sereu ben forts.

Obrers del camp
Llegiu i propagueu
"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIO DE BASSAIRES DE CATALUNYA»

Surt els dissabtes 15 cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1.
BARCELONA

"ACCIÓ COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anyal: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Ampora, 11 bis. - El Prat

Libreria Italiana

PETRITXOL, 5
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

- A. Esclasons: Articles inédits ... 3 ptes.
- J. Folguera: Poesies 5 pts.
- C. A. Jordana - L. Claveries: L'anell del Nibelung ... 4 ptes.
- J. Pla: Rússia ... 3 ptes.
- N. Rubió: Caceres a l'Àfrica Tropical ... 12 ptes.
- J. Santamaria: Ma vida en doina ... 4 ptes.
- F. A. Trabal: L' any que vé ... 3 ptes.